

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Označení materiálu:	VY_32_INOVACE_EKRZU_EKONOMIKA2_09
Název materiálu:	INFLACE
Tematická oblast:	Ekonomika, 2. ročník
Anotace:	Prezentace vysvětluje žákům základní ekonomické pojmy
Očekávaný výstup:	FINANČNÍ GRAMOTNOST – orientace na finančním trhu
Klíčová slova:	Cena, spotřebitelský koš, inflace, hyperinflace
Metodika:	Podklad pro výklad učiva
Obor:	29-54-H/01 Cukrář, 66-51-H/01 Prodavač, 65-51-H/01 Kuchař-číšník
Ročník:	DRUHÝ
Autor:	ING. ZUZANA EKRTOVÁ
Zpracováno dne:	6. 10. 2012

Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.

CENOVÁ HLADINA

Cenová hladina je dána úrovní cen všech výrobků a služeb, které se v určité ekonomice v daném okamžiku nakupují a prodávají. Příkladem je neustálé zdražování, které se projevuje rostoucí cenou potravin, bydlení a dalšího zboží a služeb. Jedná se o růst cenové hladiny.

SPOTŘEBITELSKÝ KOŠ

Pro zjištění změn cenové hladiny v čase slouží **spotřebitelský koš**. Ten představuje reprezentativní skupinu zboží a služeb, které nejčastěji kupuje běžný spotřebitel.

Spotřebitelský koš obsahuje soubor zhruba 700 výrobků a služeb rozdělených do 12 kategorií, které spotřebovává průměrná česká domácnost:

<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/inflace>

Váha, která je jednotlivých statkům přisouzena odpovídá jejich podílu na celkové spotřebě domácnosti.

INFLACE

Růst cenové hladiny a tedy snižování kupní síly peněz se nazývá **cenová inflace**.

Vzniká tehdy, je-li tok peněz do ekonomiky silnější než objem zboží a služeb. Příčinou je tedy tisknutí (emise) dalších a dalších bankovek a stále rostoucí množství peněz v oběhu.

Jinými slovy, zdražování zboží nevyřeší tisknutí nových peněz, to je naopak příčinou zdražování.

Naopak pokles cenové hladiny (zlevnění zboží a služeb) způsobuje konkurence a růst produktivity.

INFLACE

Inflace postihuje především občany s úsporami a s pevnými příjmy. Pokud výše příjmů nevzroste v souladu s inflací, dochází k poklesu jejich reálné hodnoty a v tomto případě i kupní síly obyvatel.

Za 100,- Kč si totiž po inflaci koupíme méně zboží a služeb než před inflací.

INFLACE

Inflace také znehodnocuje vklady a půjčky. Je-li totiž míra inflace vyšší než úroková sazba, hodnota vkladu poklesne.

U úvěrů je tomu přesně naopak. Inflace může potěšit dlužníka, který tak reálně vrátí nižší hodnotu peněz. Banky tedy v reakci na růst inflace zvyšují úrokové sazby u poskytovaných půjček.

Reakcí podniků na zvýšení inflace je zase zdražení nabízených produktů a služeb.

Obyvatelé na inflaci reagují vyvíjením úsilí o zvýšení vlastní mzdy atd.

INFLACE

Inflace se objevuje zpravidla v zemích, kde probíhá překotný ekonomický růst.

Naopak při hospodářské krizi klesá a může se tak dostat i do záporných čísel.

HYPERINFLACE

Extrémním případem růstu cen, větším než 1000% ročně, je **HYPERINFLACE**. Pro ekonomiku to znamená zhroucení obchodních vazeb i rozpad peněžního systému. **Peníze jsou natolik znehodnocené, že přestávají plnit svoji funkci uchovatele hodnoty** a ze směnných procesů jsou vytlačovány směnou zboží (barterovým obchodem).

HYPERINFLACE

Nejznámějším příkladem hyperinflace je situace v Německu pro první světové válce. Obnovu zničené země a placení válečných reparací řešila vláda jednoduše tisknutím nových peněz. To ovšem naopak způsobilo obrovský růst cen, denně až o pětinu. Peníze dramaticky ztrácely svoji hodnotu, lidé přicházeli o své úspory. **To také přispělo k radikalizaci obyvatelstva a pozdějšímu nástupu nacionálních socialistů v čele s Adolfem Hitlerem k moci.**

Hyperinflace nicméně není jen historickou vzpomínkou z učebnic. **V nedávné době jsme ji mohli pozorovat v Zimbabwe.** Zde se v roce 2008 pohybovala až v řádech stovek tisíc milionů procent.

VÝVOJ INFLACE V ČR

Rok	Měsíc											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,9	3,1	3,3	3,6	3,8	3,9
2001	4,0	4,0	4,0	4,1	4,2	4,3	4,5	4,6	4,7	4,7	4,7	4,7
2002	4,6	4,6	4,6	4,5	4,3	3,9	3,5	3,1	2,7	2,4	2,1	1,8
2003	1,5	1,1	0,8	0,5	0,3	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
2004	0,3	0,5	0,8	1,0	1,2	1,4	1,7	2,0	2,2	2,5	2,7	2,8
2005	2,8	2,7	2,6	2,6	2,5	2,4	2,2	2,1	2,0	2,0	1,9	1,9
2006	2,0	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8	2,7	2,6	2,5
2007	2,4	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,2	2,5	2,8
2008	3,4	3,9	4,3	4,7	5,0	5,4	5,8	6,1	6,4	6,6	6,5	6,3
2009	5,9	5,4	5,0	4,6	4,1	3,7	3,1	2,6	2,1	1,6	1,3	1,0
2010	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,8	0,9	1,1	1,2	1,4	1,5
2011	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,8	1,9	1,9	1,9
2012	2,1	2,2	2,4	2,6	2,7	2,8	2,9	3,1	3,2	3,3	3,3	

POUŽITÉ ZDROJE

1. Kolektiv České spořitelny, Dnešní finanční svět. TERRA-KLUB, o.p.s., 2012

2. http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/mira_inflace

3. http://www.google.cz/search?num=10&hl=cs&site=img&tbm=isch&source=hp&biw=1366&bih=616&q=HITLER&oq=HITLER&gs_l=img.12..0l10.2376.5209.0.6954.6.4.0.2.2.0.104.346.3j1.4.0...0.0..1ac.1.66FaD3DqJnQ

4. http://www.google.cz/search?num=10&hl=cs&site=img&tbm=isch&source=hp&biw=1366&bih=616&q=HITLER&oq=HITLER&gs_l=img.12..0l10.2376.5209.0.6954.6.4.0.2.2.0.104.346.3j1.4.0...0.0..1ac.1.66FaD3DqJnQ#hl=cs&tbo=d&site=img&tbm=isch&sa=1&q=INFLACE&oq=INFLACE&gs_l=img.12..0l6j0i24l4.40377.42103.0.44188.7.6.0.1.1.0.134.531.5j1.6.0...0.0...1c.1.BO9IJ3V5xbg&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.r_qf.&bvm=bv.1355534169,d.bGE&fp=7150b4922abbeaf1&bpcl=40096503&biw=1366&bih=616

5. http://www.google.cz/search?num=10&hl=cs&site=img&tbm=isch&source=hp&biw=1366&bih=616&q=HITLER&oq=HITLER&gs_l=img.12..0l10.2376.5209.0.6954.6.4.0.2.2.0.104.346.3j1.4.0...0.0..1ac.1.66FaD3DqJnQ#hl=cs&tbo=d&site=img&tbm=isch&sa=1&q=PEN%C3%8DZE&oq=PEN%C3%8DZE&gs_l=img.12..0l10.15182.16259.2.18537.6.5.0.1.1.0.120.428.4j1.5.0...0.0...1c.1.N6XPgm5UnWM&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.r_qf.&bvm=bv.1355534169,d.bGE&fp=7150b4922abbeaf1&bpcl=40096503&biw=1366&bih=616